

basic education

Department:
Basic Education
REPUBLIC OF SOUTH AFRICA

JAARLIKSE NASIONALE ASSESSERING 2013

GRAAD 4

AFRIKAANS EERSTE ADDISIONELE TAAL MODELVRAE

Hierdie boekie bestaan uit 25 bladsye, die voorblad uitgesluit.

RIGLYNE BY DIE GEBRUIK VAN JAARLIKSE NASIONALE ASSESSERINGSVOORBEELDE (ANA)

1. Hoe om die eksemplaar vraestelle te gebruik

Alhoewel die eksemplaar vraestelle vir die verskillende grade en vakke as 'n omvattende stel saamgestel is, hoef **die leerders nie op die hele stel in een sessie te reageer nie. Die onderwyser moet toepaslike voorbeeldvrae kies wat deel vorm van die beplande les.** Individuele modelvrae of 'n hanteerbare groep vrae, wat versigtig gekies is, kan tydens die verskillende stadiums van die onderrig- en leerproses soos volg gebruik word :

- 1.1 Aan die begin van 'n les as 'n diagnostiese toets om leerders se sterk en swak punte vas te stel. Die **diagnose** moet lei tot onmiddellike **terugvoer** aan leerders en **geskikte lesse** moet ontwikkel word om aandag te gee aan die geïdentifiseerde swak punte en om die sterk punte uit te bou. Die diagnostiese toets kan as tuiswerk gegee word om nie onderrigtyd in die klaskamer te verloor nie.
- 1.2 Gedurende die les as kort, informatiewe toetse om te assesser of leerders die veronderstelde kennis en vaardighede ontwikkel soos wat die les verloop en om seker te maak dat geen leerder agter raak nie.
- 1.3 By die voltooiing van 'n les of reeks lesse as 'n summatiewe toets om te assesser of die leerders voldoende begrip het en of hulle die kennis en vaardighede in die voltooide les(se) kan toepas. Spoedige terugvoer aan leerders is noodsaaklik, sodat die onderwyser kan vasstel of daar dele van die les(se) is wat weer behandel moet word om spesifieke kennis en vaardighede vas te lê.
- 1.4 Om by alle fases leerders aan verskillende tegnieke van assessering of vraagstelling bloot te stel, bv. hoe om meervoudigekeuse-vrae (MK), oop vrae of vryeresponevrae, kortvrae, ens. te beantwoord.

Waar diagnostiese en formatiewe toetse korter in terme van die aantal vrae kan wees, sal die summatiewe toets heelwat meer vrae insluit, afhangend van die hoeveelheid werk wat reeds teen 'n sekere tyd behandel is. Dit is belangrik om seker te maak dat leerders uiteindelik genoeg oefening kry in die beantwoording van 'n volwaardige toets, soortgelyk aan dié van die Jaarlikse Nasionale Asseseringsmodeltoets.

2. Memorandums of nasienriglyne

'n Tipiese voorbeeld van die verwagte response (nasienriglyne) word by elke voorbeeldtoets en Jaarlikse Nasionale Asseseringsmodeltoets gegee. Onderwysers moet in gedagte hou dat die nasienriglyne geensins rigied is nie. Dit gee slegs breë riglyne ten opsigte van verwagte response en onderwysers moet aanvaarbare moontlikhede ondersoek en ander aanvaarbare response van die leerders aanvaar.

3. Kurrikulumdekking

Dit is van kardinale belang dat die kurrikulum in elke klas ten volle behandel moet word. Die eksemplaar vraestelle vir elke graad en vak verteenwoordig nie die kurrikulum in sy geheel nie. Dit is slegs 'n **voorbeeld** van belangrike kennis en vaardighede en dek die werk wat op die eerste drie kwartale van die skooljaar betrekking het.

AFDELING A

Lees die onderstaande leesstuk en beantwoord vrae 1 - 14.

Marie en haar klein sussie het na skool, oppad huistoe, besluit om in die parkie te gaan speel. Later toe hulle vanaf die parkie oppad huistoe was het daar 'n motor langs hulle gestop. Die motor se deure het oopgevlieg en vyf mans het uit die motor gespring. Hulle het vir Marie en haar suster gegryp en in die motor gedruk.

Marie is vasgebind en geblinddoek. Hulle het lank in 'n motor rondgery voordat dit uiteindelik gestop het. Toe hulle Marie se doek afhaal, het sy gesien dat hulle in 'n leë gebou was. Sy het hulle hoor praat oor geld wat hulle van haar ryk pa sou eis. Sy was verward, want haar pa was 'n opsigter by 'n fabriek en nie 'n ryk sakeman nie.

Marie het probeer om vir die ontvoerders te vertel dat hulle die verkeerde kinders ontvoer het. Een van die ontvoerders het Marie se tas deursoek en haar skoolkaartjie uitgehaal. Hy het toe besef dat hulle 'n fout gemaak het. Hulle het Marie weer geblinddoek en haar en haar suster weer in die kar ingedruk.

Nadat hulle lank met hulle rondgery het, het hulle Marie en haar suster in 'n donker, nou straatjie vrygelaat. Hulle het vinnig tot by die hoofpad gehardloop, 'n taxi voorgekeer en reguit na hulle huis gegaan. Haar ouers was baie bly om hulle weer te sien.

Beantwoord die volgende vrae.

Omkring die letter met die korrekte antwoord in Vrae 1 -4.

1.1 Wat is die beste titel vir hierdie storie?

- A Marie en die Ses Mans
- B Marie en die Ontvoerders
- C Marie en die Skool
- D Marie en die Taxibestuurder

(1)

1.2 Gee 'n geskikte naam vir die storie?

- A Marie en die Ses Mans
- B Marie en die Ontvoerders
- C Marie en die Skool
- D Marie en die Taxibestuurder

(1)

1.3 Kies 'n hoofopskrif vir die storie?

- A Marie en die Ses Mans
- B Marie en die Ontvoerders
- C Marie en die Skool
- D Marie en die Taxibestuurder

(1)

2.1 Wie is die hoofkarakter in die storie?

- A Marie
- B die suster
- C die taxi bestuurder
- D die pa (1)

2.2 Noem die belangrikste persoon in die storie?

- A Marie
- B die suster
- C die taxi bestuurder
- D die pa (1)

2.3 Oor watter persoon gaan die storie?

- A Marie
- B die suster
- C die taxi bestuurder
- D die pa (1)

3.1 Waarheen het die ontvoerders vir Marie en haar sussie geneem?

- A `n dieretuin
- B `n dorp
- C `n leë gebou
- D `n naby geleë berg (1)

3.2 Marie en haar sussie is deur die ontvoerders na ... geneem.

- A `n dieretuin
- B `n dorp
- C `n leë gebou
- D `n naby geleë berg (1)

3.3 Die ontvoerders het vir Marie en haar sussie in ... aangehou.

- A `n dieretuin
- B `n dorp
- C `n leë gebou
- D `n naby geleë berg (1)

4.1 Marie kon nie sien nie, want sy was ...

- A geblinddoek
- B mislei
- C blind
- D doof (1)

4.2 Die ontvoerders het Marie _____ sodat sy nie kon sien nie.

- A geblinddoek
- B mislei
- C blind
- D doof (1)

4.3 Marie is _____ deur die ontvoerders.

- A geblinddoek
- B mislei
- C blind
- D doof

(1)

5. Maak 'n (✓) merkie in die blokkie met die korrekte antwoord.

5.1.1 Marie en haar suster is vrygelaat.

WAAR	ONWAAR
------	--------

(1)

5.1.2 Marie en haar suster is toegelaat om huis toe te gaan.

WAAR	ONWAAR
------	--------

(1)

5.2 Gee 'rede vir jou antwoord.

(1)

6. Beantwoord die volgende vrae.

6.1 Hoe het die twee dogters by die huis gekom nadat die ontvoerders hulle vrygelaat het?

(1)

6.2 Van watter tipe vervoer het die dogters gebruik gemaak om by die huis uit te kom?

(1)

7. Beantwoord die volgende vrae.

7.1 Hoe weet jy dat Marie se pa nie `n ryk sakeman was nie?

_____ (1)

7.2 Watter soort werk het Marie se pa gedoen?

_____ (1)

7.3 Watter werk doen Marie se pa?

_____ (1)

8. Omkring die letter met die korrekte antwoord.

8.1 Watter les het jy uit die storie geleer?

- A dadelik moet huis toe gaan na skool.
- B in die park moet speel na skool.
- C `n geleentheid saam met vreemdelinge huistoe neem.
- D met vreemdelinge na skool praat.

8.2 Wat is die hoofgedagte van die storie?

- A dadelik moet huis toe gaan na skool.
- B in die park moet speel na skool.
- C `n geleentheid saam met vreemdelinge huistoe neem.
- D met vreemdelinge na skool praat.

8.3 Die storie leer ons dat kinders ...

- A dadelik moet huis toe gaan na skool.
- B in die park moet speel na skool.
- C `n geleentheid saam met vreemdelinge huistoe neem.
- D met vreemdelinge na skool praat.

9. Beantwoord die volgende vrae.

9.1 Hoe dink jy het Marie en haar sussie gevoel toe hulle ontvoer word?

9.2 Watter effek het die ontvoering op Marie en haar sussie gehad?

9.3 Watter emosie dink jy het Marie en haar sussie ervaar toe hulle ontvoer word?

_____ (1)

10. Kies die korrekte antwoord tussen hakies en onderstreep dit.

10.1 Die ontvoerder wou (baie,meer) geld hê.

10.2 Marie en haar sussie is vir (meeste, baie) ure vasgebind.

10.3 Daar moet nie (baie,meeste) mense in `n motor wees nie. (1)

11. Kies die korrekte vorm van die woord tussen hakies en onderstreep dit.

11.1 Hulle het met twee (tou,toue) vir Marie en haar sussie vasgebind. (1)

11.2 Die ontvoerders was (man,manne). (1)

12. 12.1 Vind **een** woord uit die leesstuk wat dieselfde betekenis het as wanneer jy iets verkeerd gedoen het.

_____ (1)

12.2 Vind 'n woord uit die leesstuk wat dieselfde betekenis het as
welgesteld. _____ (1)

13. Skryf die volgende sinne in die verlede tyd.

13.1 Marie hoor hulle oor die geld praat.

Gister

_____ (1)

13.2 Marie en haar suster is geblinddoek.

Gister

_____ (1)

13.3 Die man gryp vir Marie en haar sussie.

Gister

_____ (1)

Lees vir begrip

Lees die onderstaande advertensie en beantwoord die vrae.

Koop `n rugsak

Alle kinders het `n

HOU-DIT-ALLES

Rugsak nodig

Gaan jy op `n skooluitstappie?

Gebruik die rugsak wat vir kinders gemaak is!

Gemaak van poliëster, nylon en seil.

Hierdie rugsak is gemaak om te hou.

Hou jou boeke, penne en middagete georden en veilig in die

HOU-DIT-ALLES

Dit het wegsteeksakkies en spesiale afdelings om jou selfoon en geld veilig in te bêre.

Dit het groot wiele so jy hoef dit nie op jou rug te dra nie.

Almal wil `n **HOU-DIT-ALLES** rugsak hê – so kry joune voordat dit te laat is!

14. Omkring die letter met die korrekte antwoord.

14.1 Watter stelling word NIE in die advertensie genoem nie?

- A Dit sak het wiele.
- B Dit sak het wegsteeksakkies.
- C Die sak is gemaak van sterk materiaal.
- D Dit sak is kleurvol.

(1)

14.2 Omkring die verkeerde stelling.

- A Dit sak het wiele.
- B Dit sak het wegsteeksakkies.
- C Die sak is gemaak van sterk materiaal.
- D Dit sak is kleurvol.

(1)

14.3 Watter beskrywing is NIE in die advertensie ingesluit nie.

(1)

- A Dit sak het wiele.
- B Dit sak het wegsteeksakkies.
- C Die sak is gemaak van sterk materiaal.
- D Dit sak is kleurvol.

(1)

15. Voltooi die sinne deur die ontbrekende woord in te vul.

15.1 Dit het groot _____ dus hoef jy dit nie oor jou rug te dra nie.

15.2 Dit het wegsteeksakkies vir jou geld en _____.

15.3 Kry jou rugsak voordat dit te _____ is.

(1)

16. Omkring die letter met die korrekte antwoord.

16.1 Op wie is die advertensie van toepassing?

16.2 Watter groep mense sal die **HOU-DIT-ALLES** rugsak koop?

16.3 Die **HOU-DIT-ALLES** rugsak is vir ...

A Ou mense

B Skoolkinders

C Tieners

D Moeders

(1)

17. Merk 'n (✓) merkie as die stelling waar of vals

(1)

17.1 Die rugsak is gemaak om te hou.

WAAR	ONWAAR
------	--------

(1)

17.2 Gee 'n goeie rede vir jou antwoord.

(1)

17.3 Die rugsak is duursaam.

WAAR	ONWAAR
------	--------

(1)

17.4 Gee `n goeie rede vir jou antwoord.

_____ (1)

17.5 Die rugsak is sterk.

WAAR	ONWAAR
------	--------

(1)

17.6 Gee `n goeie rede vir jou antwoord.

_____ (1)

18. Omkring die letter met die korrekte antwoord.

18.1 Watter produk word adverteer?

- A `n selfoon
 - B `n houer vir middagete
 - C `n rugsak
 - D penne
- (1)

18.2 Noem die naam van die produk wat adverteer word?

- A `n selfoon
 - B `n houer vir middagete
 - C `n rugsak
 - D penne
- (1)

18.3 Oor watter item handel die advertensie?

A `n selfoon

B `n houer vir middagete

C `n rugsak

D penne

(1)

19. Skryf jou antwoorde in die oop spasies wat voorsien word.

19.1 Verbind die twee sinne met mekaar deur gebruik te maak van die woord maar.

Rugsakke is baie duur. Hierdie een is teen `n goeie prys.

(1)

19.2 Verbind die twee sinne met mekaar deur gebruik te maak van die woord 'want'.

Al die kinders het `n HOU-DIT-ALLES rugsak nodig. Dit hou jou benodighede veilig.

(1)

19.3 Verbind die twee sinne met mekaar deur gebruik te maak van die woord maar.

Die sak het groot wiele. Jy hoef dit nie oor jou rug te dra nie.

(1)

20. Omkring die letter met die korrekte antwoord.

Vul die korrekte voorsetsel in.

20.1 Jy het nie nodig om die rugsak _____ jou rug te dra nie.

A op

B in

C na

D by

(1)

20.2 Die kinders gaan _____ 'n skooluitstappie.

A op

B in

C na

D by

(1)

20.3 Daar is groot wiele _____ die sak.

A op

B in

C na

D by

(1)

21. Skryf die onderstreepte woorde in die meervoudsvorm neer.

21.1 Hou jou boek in die rugsak.

21.2 Daar is meestal wiel op die rugsak.

21.3 In die rugsak is ook versteekte sak.

(1)

TOTAAL AFDELING A: 51

AFDELING B: Taalstrukture en -konvensies

22. Skryf die sin oor deur die korrekte hoofletter en komma in te vul.

Skryf jou antwoord in die spasie hieronder.

22.1 marie was `n jong mooi en brawe meisie.

(2)

22.2 die ontvoerders was groot aaklige en lelike mans.

(2)

22.3 die gebou was leeg oud en klein.

(2)

23. Omkring die letter met die korrekte antwoord.

23.1 Hulle pa ...`n opsigter by `n fabriek en nie `n ryk sakeman nie.

A was

B sal

C sou

D is

(1)

23.2 Marie se ma ... bly om haar te sien.

A was

B sal

C sou

D is

(1)

23.3 Marie ...geblinddoek deur die ontvoerders.

A was

B sal

C sou

D is

(1)

24. Omkring die letter met die korrekte antwoord.

Die ontvoerders ry `n swart motor.

24.1 In die sin is swart motor die ...

- A onderwerp.
- B voorwerp.
- C bywoord.
- D werkwoord. (1)

24.2 In die sin is "ontvoerders" die ...

- A onderwerp.
- B voorwerp.
- C bywoord.
- D werkwoord. (1)

24.3 In die sin is "ry" die ...

- A onderwerp.
- B werkwoord/gesegde.
- C voorwerp.
- D bywoord. (1)

25. Voltooi die sin.

Vul die korrekte voornaamwoord in om die sin te voltooi.

25.1 Hulle het Marie geblinddoek en _____gedwing om in die motor te klim. (1)

25.2 Marie en _____ suster is na `n leë gebou geneem.

25.3 Marie het die ontvoerders vertel dat _____ pa `n arm man is. (1)

26. Omkring die letter met die korrekte antwoord.

Die onderstreepte woord is in die sinne hieronder `n voorbeeld van ...

- A `n byvoeglike naamwoord.
- B `n bywoord.
- C `n werkwoord.
- D `n selfstandige naamwoord.

26.1 Marie en haar sussie is na `n leë gebou geneem. (1)

- A `n byvoeglike naamwoord.
- B `n bywoord.
- C `n werkwoord.
- D `n selfstandige naamwoord.

26.2 Die gebou was vuil. (1)

- A `n byvoeglike naamwoord.
- B `n bywoord.
- C `n werkwoord.
- D `n selfstandige naamwoord.

26.3 Marie se pa was `n arm man. (1)

- A `n byvoeglike naamwoord.
- B `n bywoord.
- C `n werkwoord.
- D `n selfstandige naamwoord.

27. Skryf die volgende sinne in die indirekte rede.

27.1 "Ons pa was nie `n ryk man nie," het Marie gesê.

Marie het gesê dat _____
_____ (2)

27.2 "Ons pa is `n arm man," sê Marie.

Marie sê dat _____
_____ (2)

28. Skryf die volgende sin in die toekomstige tyd.

28.1 Marie en haar suster stoot die motor.

Môre _____
_____ (1)

28.2 Marie en haar sussie speel in die park.

Môre _____
_____ (1)

28.3 Marie en haar sussie hardloop huis toe.

Môre _____
_____ (1)

29. Onderstreep die korrekte vorm van die woorde tussen hakies.

29.1 Marie en haar sussie het in die park (speel, gespeel).

29.2 Die dogters (was, sal) bang vir die ontvoerders.

29.3 Die ouers (het, gehad) twee dogters. (1)

30. Omkring die letter met die korrekte antwoord.

30.1 RSA is die afkorting vir die ...

- A Republiek van Suid-Afrika
- B Republiek van Suid-Asië
- C Regering van Suid-Afrika
- D Regs in Suid-Afrika (1)

30.2 RSA is die verkorte geskrewe vorm vir die ...

- A Republiek van Suid-Afrika
- B Republiek van Suid-Asië
- C Regering van Suid-Afrika
- D Regs in Suid-Afrika (1)

30.3 Wat beteken die afkorting RSA?

- A Republiek van Suid-Afrika
- B Republiek van Suid-Asië
- C Regering van Suid-Afrika
- D Regs in Suid-Afrika (1)

31. Beantwoord die volgende vraag.

31.1 Kies die korrekte voorvoegsel om die teenoorgestelde vorm van elk van die volgende woorde te vorm.

ver	dis	on
-----	-----	----

31.1 ____ eerlik

31.2 ____ waar

31.3 ____ moontlik

32. Omkring die korrekte letter wat die bywoord in die onderstaande sin aandui. (1)

32.1 Hulle het vinnig na die hoofpad gehardloop.

- A hulle
- B vinnig
- C hoofpad
- D gehardloop (1)

32.2 Watter woord in die sin vertel vir ons hoe hulle gehardloop het?

- A hulle
- B vinnig
- C hoofpad
- D gehardloop (1)

33. Lees die gedig en beantwoord die vrae.

BYE

Die besige by werk heeldag.

En stop selde om te slaap of te speel.

Hy dra klomp kos heen en weer,

En kla, of pla of vra nooit.

Hy is altyd vrolik en nooit olik.

Voltooi:

33.1 kla rym met _____

33.2 heen rym met _____

33.3 vrolik rym met _____

(1)

34. Omkring die letter met die korrekte antwoord.

Watter beeldspraak kom in die volgende sin voor?

34.1 Die besige by bly altyd by my.

A vergelyking

B assonansie

C alliterasie

D metafoor

(1)

34.2 Hy stop selde met spelde.

- A vergelyking
- B assonansie
- C alliterasie
- D metafoor

(1)

34.3 Hy dra klomp klaar kos.

- A vergelyking
- B assonansie
- C alliterasie
- D metafoor

(1)

TOTAAL AFDELING B: 25

AFDELING C: SKRYF

Skryf `n storie van 8 – 10 interessante sinne oor jou lewe.

Onthou om te na jou spel, taal en puntuasie op te tet.

Skryf jou eie lewensverhaal. Jy kan oor jou geboorte, familie, jou eerste 10 lewensjare, gunsteling aktiwiteite,skoolloopbaan of groot gebeurtenisse in jou lewe skryf.

(10)

Punte toekenning vir vraag 35	Punte	Leerder se punt
KRITERIA		
35.1 Korrekte aantal sinne	2	
35.2 Spelling en puntuasie	2	
35.3 Sinskonstruksie en taalgebruik	2	
35.4 Inhoud	2	
35.5 Oorspronklikheid	2	
TOTAAL	10	

TOTAAL AFDELING C: 10

GROOTTOTAAL: 50